

Christina Busck

KULTUR

Christina Hedquist

Kulturredaktörer: Christina Busck, 0650-355 49, 070-650 95 21 • Christina Hedquist, 0270-740 15 • E-post: kultur@ht.se • Fax: 0650-355 60

Efter att ha sett Ronja Rövardotter på Iggesunds Jernverk känns kombinationen fullständigt självklar. Miljön och berättelsen förstärker varandra och vi inbjuds här till en välkryddad och spännande helaftonsföreställning. Den månghövdade ensemblen gör alla ett suveränt arbete när de tar oss in i Mattisskogens förtrolade värld. Min enda invändning är att det är lite för långt.

Stark Ronja i rätt miljö

TEATER

Ronja Rövardotter

Av Astrid Lindgren.
Plats: Iggesunds Jernverk.
Dramatisering: Magnus Lindman.
Regi: Linus Fellbom.
Scenografi: Sophie Knapp.
Väsendesigner: Madelene Söderblom.
Kostym: Behnaz Aram.
Koreograf, biträdande regissör: Lars Bethke.
Akrobatik, stunt, rigg: Jacob Westin.
Ljus: Erik Nordlander, Linus Fellbom.
Musik: Leif Jordansson i samarbete med Johan E Andersson och Pelle Halvarsson.
Medverkande: Cecilia Milocco, Hassan Brijany, Veronica Dahlström, Peter Pirski, Tomas Roos, Cristina Viksten, Östen Eriksson, Jacob Westin, Leif Bylars, Mikael Olofsson, Örjan Wallin, Jenny-Annie Nilsson med flera.

IGGESUND

■ Astrid Lindgrens fantasifulla variant av Romeo och Julia är perfekt som teater för en ung publik som inte är bortskämd med föreställningar där deras tankar om livet och döden tas på fullaste allvar.

I Ronja Rövardotter hittar vi känslorna av solidaritet och rättvisa som är så viktigt när man börjar leta sig utanför hemmets världsbild. Vänskapen mel-

Ronja (Cecilia Milocco) och alla rövarna.

FOTO: ELLINOR HALL

lan Birk och Ronja skildras med ett osvikligt sinne för nära relationers upp- och nergångar. Känslorna är här djupa och starka utan att någonsin övergå i sentimentalitet.

Scenografen Sophie Knapp har gjort det lätt för oss i publiken att åka in i berättelsen. Med Jernverkets väggar och interiör som bakgrund har hon styrt vår bild av Mattissborgen, skogen och Helvetesgapet, med så mild hand att vi kan fylla ut vår idé själva och är bergssäkra på hur det verkligen ser ut. Att grottan är en

husvagn och många av stolarna fullt moderna köper vårt medvetande direkt. Madelene Söderbloms design av rumpnissar, grådvärgar, vildvittror och skumtroll är också de underbara och lagom skräckinlagande.

Förutom själva miljön bidrar musiken starkt till stämningen i skådespelet. I stora partier utgör den en kommentar till det mesta som händer på scenen. Det är oerhört suggestivt och rytmiskt för att under Ronjas och Birks rymning få ett fint stänk av vemod.

Det är också härligt att se så många på scenen och trots mängden roller uppfattade jag inga dubletter. Spelet är jämnt och rappt.

Samspelet mellan den tvärsäkra, ilska Ronja, Cecilia Milocco, och den timida Birk, Peter Perski, flyter lätt och de två hövdingarna, spelade av Hassan Brijany och Thomas Roos är precis så sturska och envisa som bara rövarhövdingar kan vara. Veronica Dahlström som Lovis styr man och rövare med fast hand. Östen Erikssons Skalle-Per utgör en nödvändig kontrast till

de andra rövarna och drar ner en hel del skratt med sitt sanningsägande.

Överhuvudtaget finns det en fin balans mellan skrämsel och humor i föreställningen.

Linus Fellbom har gjort en lyckad uppsättning av Ronja Rövardotter. Den är dramatisk, rolig och gripande i en fin mix som passar hela familjen. Om den hade varit en halvtimme kortare hade jag gett den högsta betyg, men nu får den stanna på en stark fyra.

XENIA HILDÉN

5

TIPS I VECKAN

1. Barock i Hudiksvall

■ På tisdag gästar Drottningholms Barockensemble Hudiksvalls Folkets hus. Kroppens Barockmusik har de kallat kvällens program.

2. Fler stämmor

■ På onsdag samlas man till kvällsstämma i Norrbo hembygds-gård. Och på torsdag är det spelmanskväll på Rössåsens fåbodvall i Bjuråker.

3. Byvandring till kyrkan

■ Jättendals kyrka är målet för hembygdsföreningens byavandring i Jättendal på torsdag kväll.

4. Kulturskymning

■ Kulturskymning blir det i Hudiksvall på tisdag kväll på olika platser i staden. Hälsinglands museum, Biblioteket och Møljen står bakom arrangemanget.

5. Kladd på Karisma

■ Månaden ut fortsätter konstnären Anna Lindmark utställning på Kaarisma Galleri och Trädgårdsscen i Undersvik.

Hagerfors ställer raskt och rutinerat ut sina pjäser

BÖCKER

Mannen på ön

av Lennart Hagerfors
Weylers förlag

■ Lennart Hagerfors nya roman utspelas i Kongo, en miljö författaren känner väl och också har använt i flera böcker.

Hagerfors ställer raskt och rutinerat ut sina pjäser, samtliga med rätt väl avgränsade roller: en samvetsöm kapten, en buse och tillika polischef, en idealistisk lärarinna, en cynisk gu-

vernör, en liten grabb som ska råka illa ut, ett presidentämne och några till.

Han målar lika raskt upp Brazzaville med omland: där finns den enorma hettan, den våldsamma grönskan och den väldiga floden med sina virvlar och fall. Dammet, noterar Hagerfors, faller ner i vattnet men blir kvar på ytan innan det roterar ut i floden och suggs upp. Det kunde vara ett par närbilder i en skrapfilm från kolonialtiden.

Vi kommer in i handlingen just när regnperioden börjar. Då kapar en okänd man en båt, lastad med franska statens pengar. Samtidigt försöker lärarinnan övertala guvernören att utnämna en kongoles till biskop i staden. Och kaptenen har en affär med sin kvinnliga boy.

Jo, precis så här skulle det nog se ut i en klassisk spelfilm. Och så här ser också gammal hederlig berättarteknik ut, i princip kun-

de romanen ha skrivits på Dickens tid. Vi lär känna en blandad grupp människor, handlingen exponerar dem, och vi får följa hur deras liv förändras och tar nya vägar under de där tre dagarna i augusti 1953. Vi kan våga dem på våg och se om de håller måttet. Det var ju vad romanläsning från början handlade om, att moraliskt bedöma dem man läste om, att upptäcka hur ont och gott korsades och dra lärdom av det.

Han som kapade båten strandar på en oländig ö, omöjlig att nå på grund av

de våldsamma strömmarna och forsarna. Där står han och viftar skrattande med de pengar som ska upprätthålla den koloniala ordningen. Det leder till en sorts fredliga upplopp: alla kongoleser vill se honom och grips då av en längtan efter ett bättre liv; de unga börjar tala om frihet och oberoende men önskar sig inte mer av europeisk civilisation.

Kring den storpolitiska konflikten om mannen på ön tvinnar Hagerfors en vacker fläta av olika förlopp där personerna ställs inför livsavgörande, delvis omöj-

liga val. De handlar om hur samhällets och kulturens krav bryts mot individens övertygelse. Och alla dessa val hänger samman med mannen på ön.

Folket väntar på vad han ska göra och hur den koloniala regimen ska reagera. Mannen på ön väntar också och då och då känns det som om även Hagerfors gör det. Bortsett från dessa transportsträckor är det en habit berättad historia om perioden före den koloniala frigörelsen.

DAN SJÖGREN